

Labdien!

Nosūtu partijas "Latvijas attīstībai" atbildes uz Jūsu uzdotajiem jautājumiem.

1. Transportā "Latvijas attīstībai" koncentrētos uz trim izmērāmiem soļiem: (1) paātrināt sabiedriskā transporta un dzelzceļa pieejamību un elektrifikāciju/atjaunīgās enerģijas izmantošanu, lai daļa pārvietošanās pārietu no privātā iekšdedzes dzinēja auto; (2) pārskatīt "Rail Baltica" tehnisko projektu, samazinot izmaksas vismaz par trešdaļu, lai projekts īstenojas un reāli palielinātu dzelzceļa kravu un pasažieru īpatsvaru; (3) klimata mērķus pārvērst investīcijās vietējā atjaunīgajā degvielā, ūdeņradī un tīklu/uzlādes kapacitātē, nevis tikai auto iegādes dotācijās. Līdz 2030. gadam tas palīdzētu tuvoties ESR 17 % samazinājumam pret 2005. gadu, ja vienlaikus samazinās importētās fosilās degvielas patēriņš un pieaug bezemisiju/mazemisiju nobraukums, nevis tikai reģistrēto e-auto skaits.

2. Emisiju kvotu izsoles instrumenta izlietošana siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai transporta sektorā ir saprātīga politika. "Latvijas attīstībai" atbalsta kompleksu programmu, kas veicina visa veida transportlīdzekļu nomaiņas atbalstu. Prioritāte dodama tādām programmām, kas veicina lielāku emisiju samazinājumu (piemēram, kravas transportam, dzelzceļa transportam), tomēr noteikti turpināmas ir arī iesāktās programmas, atbalstot personisko transportlīdzekļu nomaiņu. Vienlaikus regulāri izvērtējama programmas efektivitāte, piemēram, salīdzinot transportlīdzekļu reālās cenas pirms un pēc valsts atbalsta programmu uzsākšanas. Turklāt programma pēc iespējas veidojama modelī, kas pēc iespējas atbilst parastajam tirgus ekonomikas modelim nozarē - pakāpeniski ir jāpāriet uz finanšu instrumentu pieeju, izmantojot galvojumus, aizdevuma procentu subsīdijas un ar reāli sasniegtajām emisijām saistītas dotācijas.

3. Klimata naudu PHEV iegādei neatbalstām tādā pašā apmērā kā BEV, jo mūsu vēlēšanu programmas loģika ir dekarbonizācija kā izaugsmes instruments, nevis formāla "zaļā" etiķete. PHEV var palikt pārejas variants, bet subsidēt tikai tad, ja ir pārbaudāms elektriskais nobraukums (OIM/telemetrija, minimālais e-režīma km īpatsvars gadā) un ja auto atbilst zemam reālajam CO₂. Pretējā gadījumā šo finansējumu novirzīsim pilnībā elektriskiem un nākotnē arī ūdeņraža auto, komerctransportam, sabiedriskajam transportam, uzlādei pie daudzdzīvokļu mājām un citiem pasākumiem ar lielāku dekarbonizācijas iespēju.

4. ES līmenī "Latvijas attīstībai" aizstāvētu tehnoloģiski atvērtāku, Latvijas konkurētspējai draudzīgu nostāju: 90 % mērķis no 2035. gada ir pieņemamāks par absolūtu 100 % aizliegumu, ja atlikušo daļu sedz pārbaudāmi zemu emisiju risinājumi (ilgāka nobraukuma PHEV, e-degvielas) un ja tas nesagrauj lietotu auto pieejamību. Vienlaikus Latvijai jāprasa, lai elastība nebūtu tikai lielo autoražotāju privilēģija, bet ļautu arī mazākām ekonomikām saglabāt pieejamu transportu un vietējo atjaunīgo degvielu. Mūsu vēlēšanu programmas uzstādījums ir, ka klimata politikai jābūt kā priekšrocībai, nevis "tikai ES kritērijiem".

5. Valsts pārvaldes, valsts kapitālsabiedrību un valsts finansētā sabiedriskā transporta jaunos iepirkumos līdz 2030. gadam būtu jānosaka ambiciozs, bet izpildāms bezemisiju īpatsvars - prioritāri pilsētu un piepilsētu maršrutos, kur ir attīstīta uzlādes infrastruktūra (tā pieejamību ir strauji jākāpina), piemēram, jaunu vieglo dienesta auto un pilsētas autobusu iepirkumos būtiski pārsniedzot pašreizējo līmeni, nevis formālu 100 % visur. Izņēmumus mēs saglabātu šauri un caurspīdīgi (operatīvais, speciālais, reģionu sabiedriskie maršruti bez infrastruktūras), ar termiņu un pamatojumu, lai "izņēmums" nekļūtu par sistēmisku pieju. "Latvijas attīstībai" programmā tiek uzsvērti efektīva, mazāk birokrātiska pārvalde, tāpēc mērķim jābūt iepirkumu rezultātiem, nevis tikai kvotām "uz papīra".

6. Jā, atbalstīsim valsts līdzfinansējumu kopējai elektroinfrastrukturai, kabeļiem, viedajai jaudas vadībai un uzlādei pie esošajām daudzdzīvokļu mājām, jo tas ir lētākais veids, kā "tiesības uz uzlādi" padarīt reālas. Nepieciešams: vienkāršota kopsaimniecības / dzīvokļu īpašnieku piekrišana; ātrāki un lētāki Sadales tīkla pieslēgumi un jaudas palielināšana; tarifu politika, kas neatšķir mājas nakts uzlādi kā "pārmērīgu slodzi"; iespēja dalīt jaudu starp dzīvokļiem.

7. Pēdējo četru gadu laikā "Latvijas attīstībai" 14. Saeimā nav bijusi pārstāvēta. Agrāk, 13. Saeimā, Attīstībai/Par! VARAM vadības periodā (Juris Pūce un Artūrs Toms Plešs), pārraudzībā turpinājās e-mobi tīkla paplašināšana un reģionu projekti, bet tas ir ārpus pēdējo četru gadu rāmja. 15. Saeimā normatīvu izstrādē esam gatavi regulārai, atklātai sadarbībai ar nozares NVO, tostarp arī ar jūsu organizāciju LEAB.

Cienā

--

Laila Spaliņa,

ģenerālsēkretāre